

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 58925-01-22

1 28 ינואר 2022

2
3

לפני:

**כב' השופט, סגן הנשיאה דורי ספיבק
נציגת ציבור עובדים גב' שושנה סוזן סמק
נציג ציבור מעסיקים מר אבינועם בן יצחק**

4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

מדינת ישראל

המבקשת:

ע"י ב"כ עו"ד תמי דקל ועו"ד דניאל פסי

הסתדרות המורים בישראל

המשיבה:

ע"י עו"ד ארנה לין, עו"ד מיכל הראל ועו"ד נטע שפירא

הנהגת ההורים הארצית

המצטרפת להליך:

ע"י ב"כ עו"ד רהב עוז ועו"ד עופר דהן

החלטה

1. שלשום (26.1.22) בשעה 19:40 בערב לערך, הנחתה המשיבה, הסתדרות המורים בישראל, את כלל מנהלי בתי הספר ועובדי ההוראה המיוצגים על ידה בחינוך הרגיל, כ-120,000 במספר, שלא להגיע למחרת בבוקר (ה-27.1.22) למוסדות החינוך שבהם הם מלמדים, לרבות גנים (מלבד מוסדות החינוך המיוחד). זאת, בעקבות החלטת המבקשת, מדינת ישראל, על ביטול מדיניות בידודי הקורונה שהיתה נהוגה עד כה, והחלפתה במדיניות בדיקות קורונה אנטיגן ביתיות פעמיים בשבוע לכלל התלמידים טרם הגעתם ללימודים (להלן: המתווה החדש).

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 22-01-58925

- 1 2. המבקשת פנתה לבית-דין זה באישון לילה, בין יום רביעי לחמישי, ובשעה
2 03:30 לפנות בוקר (ביום 27.1.22) הוצא על ידינו צו ארעי במעמד צד אחד, המונע
3 את השביתה ו/או את הצעדים הארגוניים המתוכננים שעליהם הכריזה המשיבה.
4 הצו הורה למשיבה להודיע לחבריה ולכל המיוצגים על ידה שלא לנקוט בצעדים
5 ארגוניים כלשהם, ולגרום לעבודה סדירה של כלל העובדות והעובדים. זאת, עד
6 לדיון במעמד הצדדים שנקבע לאתמול (ה-27.1.22) בשעה 14:00. הובהר, כי הצו
7 יחול בכלל בתי-הספר במדינת-ישראל, לרבות גנים.
- 8 3. בפתח הדיון שהתקיים בפנינו אתמול בצהריים קיבלנו, בהסכמת המבקשת
9 והמשיבה, את בקשת הנהגת ההורים הארצית להצטרף כצד מעוניין להליך. הנהגת
10 ההורים תומכת בבקשת המבקשת לפיה הצו הארעי שהוצא יישאר בתוקפו, נוכח
11 החשש כי שביתת מורים לעת הזו תגרום לפגיעה קשה בתלמידים, בהורים ובמורים.
12 עמדת ארגון ההורים הינה, כי המתווה החדש עליו החליטה המדינה מוקדם יותר
13 השבוע מאפשר, לראשונה מזה כשנתיים, לקיים שגרת לימודים סבירה במוסדות
14 החינוך, לצד נגיף הקורונה, והוא מהווה, בלשון הארגון, "אור בקצה המנהרה
15 החשוכה שבה נמצאים תלמידי ישראל כיום", שחוו בשנתיים האחרונות חוסר
16 יציבות קשה לנוכח מגיפת הקורונה שגררה וגוררת אחריה סגרים, בידודים, מתווים
17 משתנים חדשות לבקרים ושיבוש מוחלט של שגרת הלימודים.
- 18 4. במהלך הדיון בבקשה, נחקרו מנכ"לית משרד החינוך, גב' דלית שטאובר
19 ומזכ"לית המשיבה, גב' יפה בן דוד. בתום הדיון סיכמו הצדדים את טענותיהם בעל-
20 פה.
- 21 5. נקדים ונאמר, כי לצרכי מתן החלטה זו, ומבלי לקבוע מסמרות בשאלה כיצד
22 תוכרע הטענה בסופה של ההתדיינות בבקשה זו, אין בידינו לקבל את טענת
23 המבקשת, לפיה עילת השביתה ו/או הצעדים הארגוניים המתוכננים הם בגדר
24 שביתה פוליטית אסורה.
- 25 בפסיקה נקבע כי שביתת מחאה קצרה היא לגיטימית ולא תיחשב לשביתה
26 פוליטית אסורה בנסיבות שבהן מטרת השביתה הינה להביע את מצוקת העובדים

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 22-01-58925

1 בנושא מסוים, ובפרט כשמדובר בטענת העובדים על כך שמעסיקם אינו דואג
2 לסביבת עבודה בטוחה. כך לדוגמא, הותרה שביתה מחאה של כשעה של נהגי
3 אוטובוס נגד אלימות נוסעים, עליה נמסר יומיים מראש (ראו: ס"ק 18-01-48117
4 אגד אגודה שיתופית לתחבורה נ' איגוד עובדי התחבורה (22.1.18), מותב בראשות
5 כב' השופטת אסנת רובוביץ-ברכש)).

6 אשר לטענת המבקשת כי השביתה אינה כדין בשל כך שלא קדמה לה הכרזה
7 על סכסוך עבודה, הרי שבפסיקת בתי-הדין נקבע פעם אחר פעם כי גם בהיעדר
8 הכרזה על סכסוך עבודה ייתכנו מצבים שבהם לא יינתן צו למניעת שביתה (ראו
9 למשל: דב"ע 41-92/97 ארגון העובדים בעיריית תל אביב נ' עיריית תל אביב
10 ((4.12.97)).

11 בפרשה זו הובהר כי ביחס לאפשרות לנקוט בצעדי מחאה, כמו המבוקש
12 במקרה שלפנינו, אין חובה להקדים לצעדים הכרזה על סכסוך עבודה בהתאם לסעיף
13 5א לחוק יישוב סכסוכי עבודה, תשי"ז-1957, והמתנה של פרק זמן של חמישה
14 עשר יום כפי דרישת חוק זה. וכך נקבע, ואנו מסכימים:

15 "בכל הנוגע להודעה עובר לשביתה, אכן כבכל שביתה
16 ראשונית יש לכאורה ליתן הודעה מוקדמת בהתאם לסעיף 5א
17 לחוק יישוב סכסוכי עבודה. עם זאת, תכליתה של ההודעה
18 המוקדמת עובר לסכסוך עבודה לפי חוק יישוב סכסוכי
19 עבודה, היא מתן אזהרה והזמנות לקיים משא ומתן בנושאים
20 הרלוונטיים לדיון. אולם בשביתה מחאה, הרי שאין צורך
21 לקיים משא ומתן ולכן נראה שאין להחיל את הוראות סעיף
22 5א לחוק יישוב סכסוכי עבודה. עם זאת, מכוח עיקרון תום
23 הלב בקיום חוזה, עיקרון החל על מעביד וארגון עובדים
24 כצדדים ליחסי עבודה, בכל מקרה יש ליתן הודעה סבירה עובר
25 לביצוע השביתה, גם אם מדובר בשביתה מחאה".

26
27 6. בכל הנוגע למידתיותה של השביתה, המשיבה הבהירה באופן שאינו משתמע
28 לשתי פנים כי בניגוד למה שהשתמע מהודעתה הראשונית ביום רביעי האחרון
29 בערב, הרי שאין כוונה מצידה לפתוח בשביתה כוללת ללא הגבלת זמן, וכי בפועל
30 היא ביקשה ומבקשת לנקוט בצעדי מחאה מדודים אשר מטרתם להביע את דאגתם
31 מהמתווה החדש. זאת, לאחר שנחשפה בימים האחרונים לדעות מקצועיות כאלה

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 58925-01-22

1 ואחרות המסתייגות מן המתווה החדש ומבקשות לדחות את כניסתו לתוקף במספר
2 ימים. ובלשונה: "נאפשר את המתווה" (עמ' 23 ש' 5), "אנו מסכימים לשינוי
3 המתווה בגלל הרופאים והמומחים מסכימים לכך" (עמ' 23 7). למעשה, דרישתה
4 לעת הזו היא רק דחייה של שבוע בכניסת המתווה לתוקף: "אנו מוכנים לקבל שזה
5 המתווה, אך אנו לא מוכנים לקבל שהמתווה יחול עכשיו כשמערכת החינוך לא
6 מוכנה" (עמ' 4 ש' 4)).

7 .7 עם זאת, על פי ההלכה הפסוקה, בטרם נקיטה בצעדים ארגונים, יש למצות
8 את עקרון ההידברות בין הצדדים. עמדה על כך כב' הנשיאה נילי ארד באחת
9 הפרשות (סק"כ 8375-11-11 לשכת התיאום של הארגונים הכלליים נ' הסתדרות
10 העובדים הכללית (2.2.12)):

11 "מדיניות ראויה ביחסי העבודה הקיבוציים היא לנסות למצות
12 מהליכי הידברות עובר למימוש נזק השביתה. הלכה פסוקה
13 היא כי השביתה 'אינה מטרה כשלעצמה, כי אם כלי להשגת
14 דרישות העובדים לשיפורים ולהטבות מתחום תנאי העבודה
15 ויחסי העבודה'. בהתאם, ובמסגרת התנהלותו של סכסוך
16 קיבוצי, מהווה השביתה 'אמצעי 'אלים' וכוחני לעידוד
17 הידברות, לאחר שמאמצים לפתו הסכסוך בדרך זו הגיעו
18 למבוי סתום..."

19
20 הידברות אינטנסיבית עובר למימוש השביתה, ראויה היא ויש
21 לעודד ביתר שאת במיוחד במגה סכסוכים...

22
23 הנה כי כן, ביחסי עבודה קיבוציים, מדיניות ראויה היא, כי רק
24 לאחר שהתנהלו מגעים אינטנסיביים בין הצדדים ומשהוברר
25 כי אכן לא צלחו, יבשילו התנאים להפעלת השביתה".

26
27 לחובת ההידברות בכל הנוגע להחלטות בתחום הבטיחות, המשפיעות באופן
28 אינהרנטי על סביבת העבודה, ראו והשוו ל-ס"ק 34030-03-21 הסתדרות העובדים
29 הכללית נ' מדינת ישראל (5.9.21), מותב בראשות כב' השופט דורון יפת), שם
30 נקבע, ואנו מסכימים, כי מכוח חובת תום הלב ביחסי עבודה מוטלת חובת היוועצות
31 עם ארגון העובדים בטרם מתן הוראה משמעותית הנוגעת לבטיחות השימוש
32 במסכות מיגון נשימה לכבאים (ראו בסעיף 94 לפסק הדין, והאסמכתאות שם).

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 22-01-58925

- 1 לחובת ההידברות המוטלת על המדינה, על פי פסיקת בית-הדין הארצי, גם
2 במקרים (שלא כמו במקרה שלפנינו) שבהם המדינה אינה המעסיקה, אך
3 להחלטותיה השלכה על זכויות עובדים, ראו: סק"כ 15-02-24301 הסתדרות
4 העובדים הכללית החדשה נ' מדינת ישראל (19.4.20), סעיפים 43 עד 45 לפסק דינה
5 של כב' השופטת לאה גליקסמן, והאסמכתאות שם). כן ראו: בר"ע 14-04-20768
6 מדינת ישראל נ' חברת החשמל לישראל (16.7.14)).
- 7 8. לאחר שמיעת הצדדים וחקירת המצהירים מטעמם, הסתבר שלא התנהלה בין
8 הצדדים כל הידברות בימים האחרונים. להידברות זאת חשיבות מיוחדת במקרה
9 שלפנינו, שבו המשיבה אינה מתנגדת לעצם כניסתו של המתווה החדש לתוקף, והיא
10 רק חוששת כי בתנאים הקיימים ההחלטה על כניסתו לתוקף כבר אתמול (ולא בעוד
11 שבוע ימים) תוביל למצב שבו המתווה לא ניתן יהיה ליישום, בשל קשיים שונים
12 שעליהם עמדה במהלך הדיון בפנינו (ובכלל זה חוסר בבדיקות, אי יציבות של
13 הפורטל האינטרנטי באמצעותו אמורים ההורים לדווח על תוצאות הבדיקות, ועוד).
14 נציין ונבהיר, כי המבקשת הודתה אף היא כי קיימים לעת הזו קשיים ופערים
15 משמעותיים, בין היתר בחלוקת בדיקות האנטיגן, ואף שמענו ממנכ"לית משרד
16 החינוך שאך אתמול היא הוציאה "הנחיית ביניים" שעניינה בשאלה כיצד יש לנהוג
17 בענייניו של ילד שלא קיבל בבדיקות, דהיינו אף לשיטתה המתווה החדש לא הוחל
18 באופן מלא על כלל תלמידי ישראל, ורק "ביום ראשון כאשר כל הבדיקות תהיינה
19 אז המתווה יחול על כל התלמידים" (עמ' 8 ש' 23, וכן ראו תשובתה בעמ' 9 ש' 24
20 שממנה גם עולה שרק ביום ראשון יהיו מספר ערכות בבדיקה מספיק לכלל
21 התלמידים).
- 22 9. בנסיבות אלה, שבהן המשיבה ביקשה לנקוט בשביתת מחאה לנוכח מועד
23 יישום המתווה החדש, הקשיים ביישומו וחשש לבריאות צוותי ההוראה, מצד אחד,
24 ואילו המבקשת עצמה מודה כי היא נתקלת בקשיים לוגיסטיים ואחרים ביישום
25 המתווה החדש מצד שני, ולאור כך שעל אף חשיבותו ומרכזיותו של עקרון
26 ההידברות לא התקיימה כזו בין הצדדים, סברנו שנכון יהיה להורות לצדדים לקיים
27 ביניהם הידברות אינטנסיבית, כבר החל ממוצאי שבת ובמהלך יום ראשון. במסגרת
28 זו תביא המשיבה בפני המבקשת את השגותיה על אופן יישום המתווה החדש אשר

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 58925-01-22

1 נכנס לתוקפו אתמול. ההידברות תעסוק, בין היתר, בעניין זמינות הבדיקות לכלל
2 התלמידים, קשיים בהפעלת הפורטל לדיווחי הורים על תוצאות הבדיקות, וכל
3 השגה נוספת. על הצדדים לעשות מאמץ כן ואמיתי למצוא פתרונות.

4 במסגרת הידברות זו, תתקיים במוצאי שבת פגישה ראשונה, וביום ראשון
5 פגישה שניה, וזאת בדרגים הבכירים ביותר משני הצדדים, בנוכחות מנכ"לית משרד
6 החינוך, מזכ"לית הסתדרות המורים, וכן גורם רלוונטי מהדרג הבכיר ביותר במשרד
7 הבריאות, והכל במטרה למצוא פתרונות ולבצע התאמות.

8 10. לאחר כל זאת, תודיע המשיבה לבית הדין עד ליום שני ה- 31.1.22 בשעה
9 10:00 אודות תוצאות ההידברות, ובכלל זה תבהיר האם אף לאחר ההידברות היא
10 מבקשת להמשיך ולנקוט בצעדי מחאה. ככל שכך תודיע, תוסיף ותבהיר באיזה
11 צעדים מתוכננים מדובר. לאחר קבלת ההודעה המעדכנת, ובהתאם לאמור בה, נקבע
12 האם יש מקום ליתן החלטה בבקשה למתן סעדים זמניים התלויה ועומדת בפנינו,
13 שביחס אליה כבר הושלם הליך ההוכחות והצדדים סיכמו, או שיש מקום לקבוע
14 דיון תזכורת נוסף במעמד הצדדים.

15 11. עד למועד העדכון ביום שני הקרוב, יישאר הצו הארעי שהוצא אתמול
16 בתוקפו. במסגרת השיקולים להותרת הצו בתוקפו, ומלבד העובדה שבהתאם להלכה
17 שאותה ציטטנו מעלה על הצדדים ליחסי עבודה להידבר קודם שארגון העובדים
18 ינקוט בצעדים ארגוניים, הבאנו בחשבון גם את העובדה שמשרד החינוך סבור כי
19 לעת הזו מערכת החינוך כבר נתונה, עקב משבר הקורונה, בתקופה רגישה ביותר,
20 והיא משוועת ליציבות, וכן את עמדת ארגון ההורים – שחלקים ממנה ציטטנו
21 מוקדם יותר בהחלטה זו – התומכת באופן מלא בעמדת משרד החינוך, לפיה יש
22 להותיר בתיק זה בתוקף את הצווים השיפוטיים האוסרים על המשיבה לנקוט
23 בצעדים ארגוניים, וכל זאת במטרה לקיים שגרת לימודים סבירה במוסדות החינוך
24 בישראל, גם בצל הקורונה.

25

26

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ס"ק 22-01-58925

1

סוף דבר

2

12. אנו מורים על קיום הידברות בין הצדדים, כמפורט בסעיפים 10 ו-11

3

להחלטה זו. בהמשך לכך תגיש המשיבה הודעה מעדכנת עד יום שני ה-31.1.22

4

בשעה 10:00 בבוקר, ולאורה יינתנו על ידינו הוראות לעניין המשך הדיון בבקשת

5

הצד התלויה ועומדת.

6

עד למועד זה, יעמוד הסעד הארעי שניתן על ידינו אתמול בתוקפו.

7

8

ניתנה היום, כ"ו שבט תשפ"ב, (28 ינואר 2022), בהעדר הצדדים.

9

מר אבינועם בן יצחק,

דורי ספיבק, שופט

גב' שושנה סוזן סמק,

נציג ציבור מעסיקים

סגן הנשיאה

נציגת ציבור עובדים

10

11

